

W E R K I N U I T V O E R I N G

wen blijft het zoeken naar een groter aanbod van de Nederlandse taal op hun niveau, vooral om kilometers te maken, om te verfijnen, om te doen!

Noten:

¹ Marja Fick en José Scholte startten drie jaar geleden Taalvakwerk. Het bedrijf Taalvakwerk is gespecialiseerd in arbeidsgerichte scholing. Zij werken volgens een concept dat door henzelf is ontwikkeld. Zij scholen werknemers in de aspecten die ze nodig hebben om hun beroep beter uit te kunnen oefenen. Men biedt geen ellenlange trajecten, maar snelle, zichtbare resultaten. Werkinstructies, veiligheidsinstructies, formulieren van het bedrijf zijn de basis van de les.

Groepen, individuele werknemers, zelfs de anderstalige top van het bedrijf wordt geschoold. Taalvakwerk is meer dan taal alleen. Taalvaardigheden, houdingsaspecten, rekenvaardigheden en interculturele communicatie zijn de ingrediënten van de scholing.

² Femmy Witte en Ahmed Zekhnini. *Strategieën van anderstaligen op de werkvloer*. Verslag van een onderzoek. Instituut voor Taalonderzoek en Taalonderwijs Anderstaligen Universiteit van Amsterdam. ISBN 90 75491 07 7

³ Doorsprekers is een onderdeel van de methode *Vakgesprekken*, door Tiba Bolle/ Wolters-Noordhoff. ISBN: 9001131166

P O R T R E T T E N

‘Dan heb ik zelfvertrouwen, dan weet ik dat ik het kan’

Lezen, schrijven en rekenen is voor meer dan een miljoen volwassenen in Nederland een probleem. Daarbij gaat het echt niet alleen om alloctonen, zoals wel eens wordt gedacht. In de serie portretten deze keer het verhaal van Beppie, die afgelopen jaar startte met een cursus. Ria van Adrichem interviewde haar.

RIA VAN ADRICHEM

Een miljoen Nederlanders die niet goed kunnen lezen en schrijven? Bestaat dat dan? Iedereen zit toch tegenwoordig op school? Nee, dat geloof ik niet. Dit zijn reacties die je vaak hoort als je vertelt over het werk in de alfabetisering, maar het is echt waar. Lezen, schrijven of rekenen is voor meer dan een miljoen Nederlanders een pro-

bleem. Daarom loopt van 2002 tot 2006 de landelijke campagne Alfabetisering Autochtone Nederlanders. Om het bewustzijn rondom analfabetisme te vergroten. Mede dankzij de rol die Prinses Laurentien als ambassadrice vertolkt, is er rond 8 september, de UNESCO Dag van de Alfabetisering veel media aan-

dacht geweest voor dit nog altijd te weinig onderkende probleem.

Beppie (45, om privacyredenen zijn naam en leeftijd verzonnen) is een van die miljoen Nederlanders. Vorig jaar is zij gestart met een cursus. Omdat ze wel goed kan lezen en ‘omdat je het niet aan haar ziet’ werd ze in een groep

geplaatst die te moeilijk was voor haar. Gelukkig is ze niet met de les gestopt, maar zit ze nu sinds september in een groep waar ze wel op haar plek is.

Hoe komt het dat je niet goed hebt leren lezen en schrijven?

‘O, maar ik kan wel lezen, hoor. Gelukkig wel. In de eerste klas had ik een juf die veel aandacht aan me besteedde. Daardoor heb ik wel leren lezen. Ik had meer problemen met schrijven. In de eerste en tweede klas ging het nog wel, maar zo ongeveer in de vierde klas lukte het niet meer. Het werd te moeilijk en ik was ook geen lieverdje. Dat zeg ik eerlijk. Als ik op de gang moest staan, dan liep ik gewoon naar huis. Daardoor heb ik ook veel gemist.’

Werd je dan niet teruggestuurd? Kreeg je geen straf thuis of op school?

‘Nee, mijn moeder vond het wel goed dat ik thuisbleef. Zij was vaak ziek, mijn vader werkte de hele dag en dan zorgde ik voor mijn moeder en het huishouden.

Ach kind, zei mijn moeder, je trouwt toch wel, dus al dat leren is nergens goed voor. Dat het allemaal anders gelopen is, kon zij niet weten, natuurlijk.’

En na de lagere school?

‘Ja, toen wilde mijn moeder wel dat ik naar de huishoudschool zou gaan. Ze wou dat ik toch wat zou leren, maar daar had ik toen geen zin in. Ik wilde per se gaan werken in de stad en dat heb ik ook gedaan. Daar heb ik nooit spijt van gehad, dat was leuk werk.’

Had je problemen op je werk doordat je niet goed kon schrijven?

‘Nee, op mijn werk heb ik nooit last gehad. Ik werkte als schoonmaakster en daarbij hoef ik niet te schrijven. Dat doe ik nog steeds en dat gaat goed. Het kwam toen ik als vrijwilligster ging helpen bij zieke mensen. Toen moest ik opschrijven wat ze wilden eten en drinken. Dan wist ik niet hoe je alles precies moest schrijven. Dat vond ik heel vervelend. Ik was bang om fouten te maken

en om uitgelachen te worden. De namen kon ik ook niet goed schrijven. Toen dacht ik: stel je voor dat er iets gebeurt met een van die mensen, omdat ik het fout geschreven heb. Toen ben ik gestopt met dat werk.’

Ben je daarom naar les gegaan?

‘Ja, iemand in de familie die zelf lerares is, wist dat er cursussen zijn waar je kunt leren lezen en schrijven. “Je bent nooit te oud om te leren,” zei ze. En daar had ze gelijk in.’

Hoe gaat het nu op school?

‘Goed, ik vind het leuk om te doen en het gaat ook wel goed, volgens mij. Ik begrijp nu de regels veel beter.’

En dan?

‘Ik leer nu schrijven en als ik het goed kan, ga ik weer dat vrijwilligerswerk doen. En als ik dan iets moet schrijven, dan heb ik zelfvertrouwen. Dan weet ik dat ik het kan.’ ●

Belangrijke adressen:

- Overall in het land worden op ROC's lees- en schrijfcursussen gegeven. Via het gratis landelijke informatienummer 0800 - 023 44 44 kunnen mensen zich aanmelden voor een cursus. Zij worden dan doorverwezen naar de dichtstbijzijnde ROC-locatie waarop dergelijke cursussen gegeven worden.
- Het Nedwerk NT1 (NT1 = Nederlands als 1ste taal/moedertaal) is de verkorte naam van de Stichting Landelijk

Netwerk Nederlandstaligen in de (basis)educatie. www.nedwerk-nt1.nl

De Stichting behartigt de belangen van volwassenen die nauwelijks of geen opleiding gevolgd hebben.

- Stichting ABC. Voluit Stichting Belangenbehartiging Alfabetisering www.dse.nl/abc geeft hulp bij lees-, schrijf- en rekenproblemen. Ook organiseert zij eenmaal per jaar een ontmoetingsdag voor cursisten uit het

hele land. Daarnaast verzorgt zij wervingscampagnes voor alfabetisering op radio en tv.

- De site van Landelijk actieplan alfabetisering www.alfabetisering.nl Daarop vindt u alles wat te maken heeft met het Landelijk Plan voor de alfabetisering, artikelen, informatie over klankbordbijeenkomsten, nieuwsbrieven, interessante adressen enzovoorts.